

Nyhetsbrev til faste verger for voksne i Oslo og Viken

7. september 2023

Du mottar dette nyhetsbrevet som fast verge for voksne i Oslo og Viken.

De aller fleste av dere er sikkert tilbake fra sommerferie, og klare for høsten. Det er vi også, og vi jobber blant annet med å planlegge kurs. Vi ønsker å avholde et kurs for dere som er faste verger, og et eget kurs for alminnelige, nærstående og ektefelleverger. Kursene vil bli avholdt på Teams, sannsynligvis i slutten av oktober eller starten av november. Temaer for kursene vil bli valgt på bakgrunn av hvor vi opplever at skoen trykker. Har dere innspill, ber vi om at de sendes til oss innen utløpet av september.

Vergeregnskap

Dere har gjennomgående gjort en god jobb med vergeregnskapene for 2022! Vi ser at anvisningene vi har gitt, både i brev om innsending av regnskap og i forbindelse med kontrollene, blir fulgt. Vi godkjenner flere regnskap i år.

En god nyhet er at vi er i gang med å teste elektroniske løsninger for innhenting av kontoopplysninger, og at testingen går bra. Vi håper at det ikke tar altfor lang tid før dere kan slippe å sende inn kontoutskrifter.

Telefonene stenges på fredager

Vi har besluttet å stenge våre telefonlinjer på fredager. Det skjer fra og med uke 37. Grunnen til dette er stor sakspågang og økende saksbehandlingstider.

I forlengelsen av dette, ber vi om at dere ikke ringer fastvergetelefonen for å spørre om status i pågående saksbehandling. Har dere supplerende opplysninger til en søknad, herunder opplysninger som tilsier at saken bør prioriteres, ber vi om det sendes til oss skriftlig. Utover det viser vi til saksbehandlingstidene som er angitt i foreløpig svar på søknad. Vi minner om at fastvergetelefonen er ment for råd og veiledning knyttet til utførelsen av vergeoppdrag.

Saksbehandlingstider

Vi jobber med å oppdatere informasjonen om saksbehandlingstider på våre hjemmesider. Ellers vil vi minne om at forventet saksbehandlingstid som fremgår på "Mine vergemål" som utgangspunkt er automatisk regulert av vårt saksbehandlingssystem, og ofte ikke stemmer med realiteten. Forventet saksbehandlingstid er den vi orienterer om i forhåndsvarsel og foreløpig svar på søknaden/henvendelsen.

Ikke send "to henvendelser i en"

Når dere sender oss henvendelser, må det være tydelig *hvem* og *hva* henvendelsen gjelder. Vi knytter den til riktig sak, og fordeler den til saksbehandleren som skal se på den. Gjelder henvendelsen to vergehavere, vil personopplysninger om begge vergehavere havne i begge vergemålssakene, noe som er problematisk. Gjelder henvendelsen flere forhold, kan det hende at et av forholdene blir oversett. Det kan medføre at det tar lengre tid å få svar, eller at opplysninger som er innsendt i forbindelse med pågående saksbehandling, ikke blir oppdaget før saken er ferdigbehandlet.

Det er viktig at dere sender oss flere separate henvendelser, dersom dere skal kontakte oss om ulike forhold/saker.

Kartleggingsskjemaer

De fleste av dere har fylt ut kartleggingsskjemaer, enten fordi vi har bedt om det, eller fordi dere opplever at det er behov for å endre vergemålet eller vergefullmakten. Formålet med kartleggingsskjemaet, er å gi statsforvalteren opplysninger om vergehavers bistandsbehov. Det gjøres ved å velge "legitimasjoner", og ved behov ved å forklare bistandsbehovet i det åpne feltet nederst i skjemaet. Det finnes to ulike skjemaer til bruk ved opprettelse av et nytt vergemål, og ved endring av et løpende vergemål. Vi antar at det først og fremst er endring i løpende vergemål, som er aktuelt for dere.

Vår opplevelse er at skjemaene brukes vilkårlig, og at det ofte blir vanskelig for oss å forstå hvilke endringer dere har bedt om. I skjemaet for opprettelse av nytt vergemål kan man krysse av på 'ja' eller 'nei' ved en legitimasjon, mens man i skjemaet for endring av løpende vergemål kan krysse av på 'legg til' eller 'fjern'. Når dere skal be om endring av vergemålets omfang, eller endring i deres vergefullmakt, ber vi om

- at dere bruker skjemaet "Forespørsel om endring av vergefullmakt" (digitalt skjema i Altinn)
- at dere har vergefullmakten foran dere når skjemaet fylles ut, og
  - kun krysser av på 'legg til' for legitimasjoner dere anser som nødvendige, som *ikke allerede står i fullmakten*
  - kun krysser av på 'fjern' for legitimasjoner som *står i vergefullmakten*, som ikke lenger vurderes nødvendige
- bruk gjerne det åpne feltet nederst for å beskrive bistandsbehovet og hvorfor dere søker om endringen - det vil gjøre det enklere for oss å vurdere hvilke endringer som eventuelt kan være nødvendige
  - her kan dere også beskrive behov som dere ikke finner en passende legitimasjon til
- som utgangspunkt bør alltid vergehavers skriftlige samtykke til endringen, om mulig, legges ved skjemaet - dersom endringer innebærer at vergemålets omfang utvides eller innskrenkes, er samtykke nødvendig

Salg av bil

Hvis dere ønsker å selge en bil på vegne av vergehaver, er det vergemålsloven § 39 som regulerer om statsforvalterens samtykke er nødvendig. Selv om samtykke ikke alltid kreves, for eksempel fordi bilen ikke er av større verdi, har Statens Vegvesen sagt at de nå alltid vil henvise vergen til å kontakte statsforvalteren før gjennomføring av et salg. Derfor ber vi om at dere sender oss en skriftlig henvendelse dersom det kan være aktuelt å selge bil på vegne av vergehaver. Vi vil da vurdere om samtykke er nødvendig eller ikke, og vi vil uansett gi en skriftlig tilbakemelding som kan fremlegges for Statens Vegvesen i forbindelse med eierskifte.

Hvordan jobber vi opp mot Sivilrettsforvaltningen, Justisdepartementet og andre instanser?

Mange av dere har spørsmål knyttet til utviklingen av både praksis og regelverk på vergemålsfeltet, kanskje særlig når det gjelder vergegodtgjøring, men også på andre områder. Vi har fått spørsmål om hvordan Statsforvalteren i Oslo og Viken jobber opp mot Sivilrettsforvaltningen (SRF) og Justisdepartementet mm. Svaret på det er i all hovedsak at vi benytter muligheten til å uttale oss i høringer, knyttet til lovarbeid. Når det gjelder tolkning og forståelse av gjeldende rett, er vi som dere, henvist til å se på rettspraksis, blant annet i klagesakene som behandles av SRF, og i uttalelser fra Sivilombudet.

Spørsmål som ikke knytter seg direkte til lovarbeid og regelforståelse, men som gjelder praktiske forhold ved et vergemål og en verges arbeid, kan vi i noen grad kommunisere direkte med SRF om. Dette gjelder blant annet forhold knyttet til de digitale vergefullmaktene (og legitimasjonene). Imidlertid må mange praktiske spørsmål tas opp direkte med den instansen det gjelder (NAV, en bestemt kommune, bank eller liknende) enten av vergen eller av statsforvalteren.

Når tidspunkt for kurs er landet, vil vi sende ut informasjon om dette. Enn så lenge ønsker vi dere en god høst!